

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Dermestidae (ängrar), **Släkte:** *Globicornis*, **Art:** *Globicornis nigripes* (Fabricius, 1792) **Synonymer:** *Globicornis rufitarsis* (Panzer, 1796)

Kännetecken

Med sina 3 mm den minsta av våra *Globicornis*-arter. Den fullbildade skalbaggen är kolsvart med gulbruna tarser och antennbaser. Både antenner och ben är ganska små. Hos hannen är den sista antennleden stor och bred.

Utbredning och status

Känd från östra Småland, Öland och Östergötland. De allra flesta fynden är gjorda dels i eklandskapet söder om Linköping, dels runt Norrköping. Ej i övriga Norden eller i Baltikum, utan de närmaste fynden är gjorda i Mellaneuropa.

Ekologi

Larvutvecklingen sker under bark och i trädhåligheter i gamla ihåliga lövträd, särskilt ihåliga ekar. Flertalet fynd har gjorts i öppna hagmarker. Larven lever av rester av döda insekter. Den fullbildade skalbaggen påträffas i början av juni som pollenätare i blommor, främst av hundkåx och hagtorn.

Hot

Arealen av gamla lövträdsbestånd med hålekar minskar, och redan detta, i kombination med artens redan idag starkt begränsade utbredning, gör dess ställning sårbar. Igenväxning av passande hagmarker med gamla hålekar är förmodligen också ett allvarligt hot mot arten, dels på grund av att detta skapar ett ogynnsamt mikroklimat och dels genom att de gamla hålträden dör i förtid. Ett annat långsiktigt problem är ett generationsglapp i vissa trädbestånd som i framtiden kan leda till brist på lämpligt substrat.

Åtgärder

Det är av stor vikt att lokalerna för denna art hålls öppna och ej växer igen. Bland för arten lämpliga åtgärder ingår även att man planerar för den framtida successionen av ihåliga gamla träd inom de begränsade områden där den finns. Turligt nog förekommer ofta många andra rödlistade arter (bl.a. läderbagge) i samma miljö som *G. nigripes*, vilket ökar naturvårdsnyttan av att sköta förekomstplatserna på ett sätt som gynnar arten.

Litteratur

- Jansson, A. 1952. *Globicornis nigripes* F. i Östergötland. *Opusc. Ent.* 17: 95–96.
- Jansson, N. 2006. Vedlevande skalbaggar, myror och klokrypore på gamla ädellövträd i Östergötland. Rapport 2006:13. Länsstyrelsen Östergötland.
- Lundberg, S., Baranowski, R. & Nylander, S. 1971. Några intressanta skalbaggsfynd i Halltorps hage. *Ent. Tidskr.* 92: 287.
- Palm, T. 1959. Die Holz- und Rindenkäker der süd- und mittelschwedischen Laubbäume. *Opusc. Ent.* XVI: 254.

Författare

Bengt Ehnström 1999. Rev. Nicklas Jansson 2007. © ArtDatabanken, SLU 2007.